

Diarienummer:
DI-2022-797

Ert diarienummer:
Ju2022/00245

Datum:
2022-04-26

Yttrande över betänkandet Förbättrade åtgärder när barn misstänks för brott (SOU 2022:1)

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

IMY lämnar följande synpunkter.

4.7.7 Utredningar enligt 31 § lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

Utredningen lämnar förslag som syftar till att fler brottsutredningar avseende viss allvarlig brottslighet där den misstänkte är under 15 år ska genomföras i enlighet med 31 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare. IMY konstaterar att fler s.k. § 31-utredningar kommer att leda till en ökad insamling och bearbetning av integritetskänsliga personuppgifter om barn under 15 år i den brottsutredande verksamheten. Av utredningen framgår även att då ett barn under 15 år misstänks för brott är i många fall också målsäganden en ung person varför förslagen alltså även på så sätt kan leda till en ökad behandling av integritetskänsliga personuppgifter om unga. IMY vill därför i detta sammanhang peka på att Polismyndigheten i egenskap av personuppgiftsansvarig är skyldig att utarbeta och genomföra särskilda skyddsåtgärder för behandling av personuppgifter om sårbara fysiska personer, t.ex. barn.¹ IMY anser att det behövs en analys av förslagets konsekvenser för barns personliga integritet i det här avseendet i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

7.6.2 Drogtest av barn under 15 år

IMY instämmer i utredningens bedömning att beslut om drogtest av barn under 15 år av rättssäkerhetsskäl även i fortsättningen bör fattas av åklagare samt att det även fortsättningsvis ska krävas skälig misstanke om att barnet har brukat narkotika, att syftet inte får vara brottsutredande och att drogtester inte får ges någon repressiv verkan.

8.5.1 Ungdomstjänst genom strafföreläggande

IMY anser att det behövs en djupare analys av konsekvenserna för rättssäkerheten för unga brottsmisstänkta innan förslaget att ungdomstjänst ska kunna förordnas genom strafföreläggande genomförs. Den unges intresse av att inte i större utsträckning än

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

¹ Skäl 50 i EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2016/680 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behöriga myndigheters behandling av personuppgifter för att förebygga, förhindra, utreda, avslöja eller lagföra brott eller verkställa straffrättsliga påföljder, och det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av rådets rambeslut 2008/977/RIF.

nödvändigt ställas inför rätta anføres som ett av argumenten för förslaget. IMY saknar dock en analys av om unga på grund av bristande mognad och begränsade erfarenheter kan ha svårt att inse konsekvenserna av ett godkänt straffreläggande och om det i så fall finns risker för rättssäkerheten med att utöka straffreläggandeinstitutet. IMY anser vidare att vikten av målsägandens intresse av en process i domstol bör analyseras ytterligare.

9.5.2 Beslag, husrannsakan och kroppsvisitation mot barn under 15 år

Utredningen har inte funnit att det finns något tydligt behov av mer ingripande möjligheter att vidta beslag, husrannsakan och kroppsvisitation mot barn under 15 år. Vid avsaknad av ett sådant tydligt behov delar IMY utredningens slutsats att inte införa några mer långtgående sådana möjligheter.

IMY delar även utredningens bedömning att det inte bör införas en möjlighet att ingripa med tvångsmedel mot barn utan att det riktas någon brottsmisstanke mot barnet eftersom en sådan möjlighet skulle göra att tröskeln för när ett tvångsmedel mot barn får användas vore lägre än mot en straffmyndig person. IMY delar även utredningens uppfattning att andra åtgärder som innebär ett mindre integritetsintrång än mer långtgående tvångsmedel bör komma ifråga när syftet är att skydda utsatta barn från att utnyttjas i kriminell verksamhet.

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Charlotte Waller Dahlberg efter föredragning av juristen Elisabeth Hedborg.

Charlotte Waller Dahlberg, 2022-04-26 (Det här är en elektronisk signatur)